

за да попадне на предмета, който иска да види. Доколкото разбрах, нищо още не се разбираше – ще оздравеят ли очите му, но куршумът бил още под черепа – над самото око. Чакали да спадне отокът на окото, за да направят операция и да извадят куршума. Г-н Пенев, интересува ви, нали – затова ви го пиша...

III.

Из тефтерчета с бележки за П. К. Яворов от Михаил Кремен по време на пребиваването на последния на фронта в Македония през 1917–1919 г. Централен държавен архив, ф. 80, оп. 2, а.е. 4.

...Спомени за Яворов.

1. Мъката на словото. Цели нощи не е можал да спи, обикалял е градската градина по няколко пъти – докато се сети точната дума. Понякога не намира в бълг[арския] език думи за известно, родило се в ума му понятие. Поправки. Поетът има много мъки с думите и речта.

2. Хората са жестоки. Това беше в Борисовата градина, на една пейка. Съветва ме да се пазя да не изгубя приятели – да имам винаги една подпора в живота. Хората се стремят да те унищожат – ти си още с раждането си техен враг. Те със злорадство биха те смачкали – без капка съжаление в сърцето. Ти не им си бил никога мил.

IV.

Из пощенски карти на Михаил Кремен до Боян Пенев (2. II. 1914 г. и 1. III. 1914 г.) в Берлин, частично публикувани от Г. Найденова-Стоилова в цит. съч., с. 643 и с. 646. Научен архив на БАН, ф. 37, оп. 1, а.е. 2664 и а.е. 2665.

1.

...Навремето си исках да ти пиша надълго за Яворова – но тогава още всичко беше неясно както за мнозинството, тъй и за мен – а самия факт смятах, че си научил от вестниците. Сега съм убеден в самоубийството на Лора, макар да не зная всичко онова, до което може би властта се добрала. И Яворова виждам много често – той е близо до нас, в Александровската болница. Още не е излязъл, но е вън от всякаква опасност –